

סמא א טושיע אש"י
סימן טו טשיף כח:

עב מ"י פ"י מהלכות
גיטות הלכה ט טור
ש"ע סם טימן קנע
סעף ג וטיין כ"י:

עא ג טושיע סס ט"ו
טו טשיף כח :

א"ל אמר רבא אשת איש - לא שייך למיפדך שכן חנק דיט לט
להחמיר כיון שהאיסור נמשך כל ימיו אבל ק"ק לר"י דאכתי
תקשה ליה כל הני פירכי דלעיל שכן נעמא הגוף ואיסורה ברוב:
בר שאין פוסל מאי עבידיה: ולא מסתבר למימר כל שאין פוסל ע"י
אחרים כמו שחמות אשתו פטויה
דלשנא דכל שאינו פוסל ע"י אחרים
משמע דאיכא אחרים שאין פוסל על
ידם: **וקאמרי** ת"ק לא שנה אשתו
וגיסו לא שנה ארוסתו וגיסו אשת
גיסו אסורה - ו"ל"ת ומנא ליה דלת"ק
אשת גיסו אסורה דלמא לת"ק אפי'
בארוסתו וגיסו שריא אשת גיסו כיון
דלא בעיף גט כי היכי דלרבי יוסי
היכא דלא בעיף גט אשת גיסו משני
בגון בשאטו וגיסו קאמר דאשת גיסו
שריא ור"י דמדליירי ת"ק בשריותא
דאשתו ובאשת גיסו לא חיירי ש"מ
בגובה ה"א כיון שפשיק
ביה חומרא ש"א י"ב
בדמות אשה וי"ל דלא
בעי ללמוד חומרא אלא
איסורא ואיכא איסור קל
הוא שאינו גדול לאיסור
אותו אשה שאסורה על
יוזמו אבל ת"מ א"ה מה
לאשת איש שכן נעמא
בגון וי"ל דעבידין ק"ו
מספק טוטה דמנא לא
נעמא הגוף: ושמואל
אמר ח"ט כלאשת איש
ואמאי ה"א אינה למימר
תנאה הו"ל ליבס בקדושין
ולא יסויה אשתו וברי'
לכ שפאה ואיכא אשה
לחור לו ליבס גיט'
דלא שייך למימר גיט'
ונכא זה וביטא
מחזיר גרוסה כגון
כאשת איש דהא בכל
ענין איסור אשת אחיו
מ"מ איכא למיתע שפאה
י"א מ"ו א"ל מנאי הו"ל
בקדושין כמו דאמר ר'
קיסריא ללוי ומנא שפאה
היבס שה"ל למדינת איש
גרושת אחיו: דלמא דת"ק
אין לקאמרי דלא מתיירי כלל
בנתיי קביר דלא מסקי
חיובי דרעיותו תנאה
כלל ולא תקשי שמואל
לש"מ א"ל ו"ל א"ל מ"מ
תקשי שמואל לשמואל
דכי היכי דאמר שמואל
לעיל דעל פי בית דין
אסורה אשת גיסו א"י
אפי"ן דלא שייך שפאה
יאמרו גיט' זה וכאש זה
דכל ענין מתסרה משום
אחות א"ה כגון כן
גיט' ה"א הכא דאסורה
לבעל כלאשת איש דמה
לי אחות אשה מה לי
אשת אחי וי"ל דדוקא
באחות אשה שייך למר
גיט' זה וכאש זה כגון
היכא שנה גיסו ממתי'
קודם ל"א ח"ו וזו מן
הדיון אסורה עליו גירסה
שפאה יאמרו גיט' זה
ונכא זה ואחות אשתו זה
היא שפאה דמה[ה] אשתו
בדפ"י ומנא לא הו"ר
לו א"ה כי כ"י כאשת
אחיו כן אבל הכל לא
שייך למר גיט' שפאה
יאמרו גיט' זה וכאש זה
דמדי שנה היבס ג'ו
יודוה הוא שאסורה לה
שפאה משום אשה אחיו
ואפילו גיט' אסור ר'
לעולם ולי' דלר"י הו"ל
לפתוגי לנעל בין היבס
שנה גיסו קודם לאשתו
והיבס שנה אשתו קודם
לגיסו - ונראה לרבי
לפד דלא קמי שמואל
לשמואל לנעל ב"י כ'
משום דשפאה ע"פ ב"ד
דלא דייקא שפיר עבד'
איסורה ונכא זה
בגן דאסורה לנעל אבל
כ"ה חיירי לשמואל דנכא

תוספות ישנים

איסור קל אשת איש ואפי'
מה לאשת איש שכן י"ב
מיתע כ"ד תלמוד באחות
אשה דלת בה רק כ"ה
וכי דלוקאסורה אסורה
כל ימיו מ"מ פירכא
בגובה ה"א כיון שפשיק
ביה חומרא ש"א י"ב
בדמות אשה וי"ל דלא
בעי ללמוד חומרא אלא
איסורא ואיכא איסור קל
הוא שאינו גדול לאיסור
אותו אשה שאסורה על
יוזמו אבל ת"מ א"ה מה
לאשת איש שכן נעמא
בגון וי"ל דעבידין ק"ו
מספק טוטה דמנא לא
נעמא הגוף: ושמואל
אמר ח"ט כלאשת איש
ואמאי ה"א אינה למימר
תנאה הו"ל ליבס בקדושין
ולא יסויה אשתו וברי'
לכ שפאה ואיכא אשה
לחור לו ליבס גיט'
דלא שייך למימר גיט'
ונכא זה וביטא
מחזיר גרוסה כגון
כאשת איש דהא בכל
ענין איסור אשת אחיו
מ"מ איכא למיתע שפאה
י"א מ"ו א"ל מנאי הו"ל
בקדושין כמו דאמר ר'
קיסריא ללוי ומנא שפאה
היבס שה"ל למדינת איש
גרושת אחיו: דלמא דת"ק
אין לקאמרי דלא מתיירי כלל
בנתיי קביר דלא מסקי
חיובי דרעיותו תנאה
כלל ולא תקשי שמואל
לש"מ א"ל ו"ל א"ל מ"מ
תקשי שמואל לשמואל
דכי היכי דאמר שמואל
לעיל דעל פי בית דין
אסורה אשת גיסו א"י
אפי"ן דלא שייך שפאה
יאמרו גיט' זה וכאש זה
דכל ענין מתסרה משום
אחות א"ה כגון כן
גיט' ה"א הכא דאסורה
לבעל כלאשת איש דמה
לי אחות אשה מה לי
אשת אחי וי"ל דדוקא
באחות אשה שייך למר
גיט' זה וכאש זה כגון
היכא שנה גיסו ממתי'
קודם ל"א ח"ו וזו מן
הדיון אסורה עליו גירסה
שפאה יאמרו גיט' זה
ונכא זה ואחות אשתו זה
היא שפאה דמה[ה] אשתו
בדפ"י ומנא לא הו"ר
לו א"ה כי כ"י כאשת
אחיו כן אבל הכל לא
שייך למר גיט' שפאה
יאמרו גיט' זה וכאש זה
דמדי שנה היבס ג'ו
יודוה הוא שאסורה לה
שפאה משום אשה אחיו
ואפילו גיט' אסור ר'
לעולם ולי' דלר"י הו"ל
לפתוגי לנעל בין היבס
שנה גיסו קודם לאשתו
והיבס שנה אשתו קודם
לגיסו - ונראה לרבי
לפד דלא קמי שמואל
לשמואל לנעל ב"י כ'
משום דשפאה ע"פ ב"ד
דלא דייקא שפיר עבד'
איסורה ונכא זה
בגן דאסורה לנעל אבל
כ"ה חיירי לשמואל דנכא

אלא אמר רבא אשת איש - והיינו איסור קל לגבי אחות אשה לפי
שאין האוסר אסורה כל ימיו שאפילו בחייו יש לה היתר בגט אבל
אשתו האוסרתו באחותה אסורתו כל ימיה: ה"פ כל שאין פוסל ע"י
עלמו אין פוסל על ידי אחרים מצדו ליה: **אלא כי היכי דאשת גיסו**
אסורה אשתו נמי אסורה - הואיל
ואתו הני נשואין לפוסלה על בעלה
אהגומי להיות תשובה כאשתו ולאסור
את אחותה עליו משום אחות אשה
מדרבנן: **כל שאין פוסל מאי עבידיה** -
איתו פוסל מאן חיירי בה לעיל: **א"ר**
אמי - האי כל שאינו פוסל ארישא קמי'
דחיירי באינו פוסל ע"י אחרים דחיירי
לעיל כגשאת על פי עדים תלמידיה
מוותרת לבעלה וקמי' סיפא ואחר כך
באשה אשתו מותרת לחזור לו לא
שנא ע"פ עדים שאמרו לו מהא שפך
ולאחות אשתו אמרו מה בעליך דאשת
גיסו שריא לחזור לבעלה לא שנה ע"פ
עד אחד דאשת גיסו אסורה אשתו
שריא: **וקא"ל רבי יוסי** - בעל פי כ"ד
פליגנא עבך דהואיל ופוסל על ידי
אחרים פוסל ע"י עלמו אבל בעל פי
עדים מודינא קך: **לעולם אסיפא** -
כדקני וזויל סידרא דמתניתין כגשאת
בעד אחד ומאי פוסל ואין פוסל איכא
חדא דלזיל אשתו וגיסו למדינת איש
וחדא דלזיל ארוסתו וגיסו למדינת
היבס: **וקא"ל רבי יוסי אשתו דליכא**
למימר תנאה הואי ליה - להאי באשתו
ראשונה וכ"ע ידעי דנשואי שניה
טעות נה ואלא אחי למימר גירסה
בעלה ונכא זה דהא אפילו גירסה
בעלה אסורה להאי ומידע ידעי
דסהי אטעיניהו אינו פוסל ע"י גיסו
כשאר אשה הנשאת בעד אחד דהא
הוא דלתי למימר גירסה זה כ"י ואי
מחזיר אחי זה מחזיר גרושתו מן
הנשואין אבל הכא לא הלכך אין פוסל
נמי על ידי עלמו אבל היכא דהוא
קמייתא ארוסתו דאיכא למימר תנאה
הוא ליה בקדושין סברי אינשי דנשואי
שניה נשואין גמורין ותמיה גירסה
בעלה ונכא זה ואי משום אחות אשה
תנאה הוא לו בקדושי ראשונה ולא
נקיים ואי הדרא אשת גיסו לבעלה
אמרי אינשי מותר להחזיר גרושתו
משניטת הלכך הוא פוסל על ידי
אחרים והואיל והוא מעשו פוסל נמי
ע"י עלמו ולתנא קמא טעמא דהניטת

בעד אחד אסורה לחזור לזו משום שמה יאמרו זה מחזיר גרושתו משגשאת אלא משום דקיסוה רבין משום
דנכסה פסל לה קאמרי: ה"פ הא דלזיל אשתו וגיסו הוא דלזיל ארוסתו וגיסו וה"פ אשתו וגיסו דליכא למימר תנאה ה"ל כנשואין דאין
פוסל על ידי אחרים: לישנא דתריעה גרס ליה הא דנכסי אשת גיסו והא דנכסי ארוסת גיסו ואין ארס יכול להעמידה: **הלכך כרבי**
יוסי - עסקא דעתך דמונא מילתא דרבי יוסי קמי שמואל דרבי יוסי קמי שמואל אשה הנשאת בעד אחד משום שמה יאמרו גירסה
זה וכאש זה והוא מחזיר גרושתו וכל היכא דאיכא למימר הכי מיתסרה ואפילו היא אחות ארוסתו של ר' שאון הואיל ואיכא
למימר תנאה הוא ליה בקמייתא: כרי היא כלאשת איש - רב הונא מפרש מאי היא: **ואמר רב הונא** - מאי אשת איש דקאמר רב
בגן שקידש אחיו אשה כ'י שאלמלא נכאה ראשון תרווייהו מודו דמוותרת לחזור לו דליכא למימר מחזיר גרושתו הוא דהא הכל יודעים
טעות היה שם גירסה לא היה נשאת לחזיו אבל קידש בהיהו אמר רב הרי היא כלאשת איש הניטת בעד אחד שאסורה לבעלה
וזו נמי אסורה לראשון שהוא עשבו יבמה דלמרי אינשי הראשון תנאה הוא ליה בקדושין ולא נתקיים ומוותרת היה לשני ועשבו יולאה
משני ושפאה ראשון ונמנא טשא את אשת אחיו: **ושמואל אמר אינשי כלאשת איש ושריא** - לראשון דלא אמרי תנאה הוא דמלתא דלא
שכיחא היא אלא ידעי דטעות הוא ולטעיניהו סהדי אלמא לשמואל לא מסקי חיובי תנאה ארעיתוהו וגבי ארוסתו וגיסו אמרי אמר
שמואל הלכה כרבי יוסי דמיתסרה אשת גיסו לגיסו: **דלמא ארדבי אמי** - כדתרנה רבי אמי לטעמא דרבי יוסי דלא חיירי בהגדה
כלל דלפלו באשתו וגיסו נמי פוסל ואפי"ן דליכא תנאה ודשמואל דשמואל אשתו דלא קשיא דלא דמי אחות אשה אשת אח דאחות
משום אשת אחת גיסו מקמי אשתו הא מיתסרה אשת גיסו מיד לגיסו ובעיף גט משני משום שמה יאמרו גירסה זה וכאש זה ואי אשתו
ארדבי יצחק נפחא מחאי דאפוסל - קאמר שמואל הלכה כרבי יוסי דלמא דלמא דאשתו ופוסל על ידי אחרים אף פוסל על ידי עצמו
הלכה כרבי יוסי אין פוסל קאמר לאשקי' מדהנא קמא דלפלו גבי אשתו וגיסו דאשת גיסו אסורה קא משמע לן שמואל כרבי יוסי דשריא:
הכי

בעד אחד אסורה לחזור לזו משום שמה יאמרו זה מחזיר גרושתו משגשאת אלא משום דקיסוה רבין משום
דנכסה פסל לה קאמרי: ה"פ הא דלזיל אשתו וגיסו הוא דלזיל ארוסתו וגיסו וה"פ אשתו וגיסו דליכא למימר תנאה ה"ל כנשואין דאין
פוסל על ידי אחרים: לישנא דתריעה גרס ליה הא דנכסי אשת גיסו והא דנכסי ארוסת גיסו ואין ארס יכול להעמידה: **הלכך כרבי**
יוסי - עסקא דעתך דמונא מילתא דרבי יוסי קמי שמואל דרבי יוסי קמי שמואל אשה הנשאת בעד אחד משום שמה יאמרו גירסה
זה וכאש זה והוא מחזיר גרושתו וכל היכא דאיכא למימר הכי מיתסרה ואפילו היא אחות ארוסתו של ר' שאון הואיל ואיכא
למימר תנאה הוא ליה בקמייתא: כרי היא כלאשת איש - רב הונא מפרש מאי היא: **ואמר רב הונא** - מאי אשת איש דקאמר רב
בגן שקידש אחיו אשה כ'י שאלמלא נכאה ראשון תרווייהו מודו דמוותרת לחזור לו דליכא למימר מחזיר גרושתו הוא דהא הכל יודעים
טעות היה שם גירסה לא היה נשאת לחזיו אבל קידש בהיהו אמר רב הרי היא כלאשת איש הניטת בעד אחד שאסורה לבעלה
וזו נמי אסורה לראשון שהוא עשבו יבמה דלמרי אינשי הראשון תנאה הוא ליה בקדושין ולא נתקיים ומוותרת היה לשני ועשבו יולאה
משני ושפאה ראשון ונמנא טשא את אשת אחיו: **ושמואל אמר אינשי כלאשת איש ושריא** - לראשון דלא אמרי תנאה הוא דמלתא דלא
שכיחא היא אלא ידעי דטעות הוא ולטעיניהו סהדי אלמא לשמואל לא מסקי חיובי תנאה ארעיתוהו וגבי ארוסתו וגיסו אמרי אמר
שמואל הלכה כרבי יוסי דמיתסרה אשת גיסו לגיסו: **דלמא ארדבי אמי** - כדתרנה רבי אמי לטעמא דרבי יוסי דלא חיירי בהגדה
כלל דלפלו באשתו וגיסו נמי פוסל ואפי"ן דליכא תנאה ודשמואל דשמואל אשתו דלא קשיא דלא דמי אחות אשה אשת אח דאחות
משום אשת אחת גיסו מקמי אשתו הא מיתסרה אשת גיסו מיד לגיסו ובעיף גט משני משום שמה יאמרו גירסה זה וכאש זה ואי אשתו
ארדבי יצחק נפחא מחאי דאפוסל - קאמר שמואל הלכה כרבי יוסי דלמא דלמא דאשתו ופוסל על ידי אחרים אף פוסל על ידי עצמו
הלכה כרבי יוסי אין פוסל קאמר לאשקי' מדהנא קמא דלפלו גבי אשתו וגיסו דאשת גיסו אסורה קא משמע לן שמואל כרבי יוסי דשריא:
הכי

(ה) ג' ומהאי קרי לה
איסור קל: (ז) שם ר'
יצחק נפחא אמר לעולם
אסיפא הא דנכסי אשת
גיסו והא דנכסי ארוסת
גיסו וקאמרי ת"ק ל"ס
אשת גיסו ו"ל"ת ארוסת
גיסו. אשת גיסו אסורה
ואשתו שריא וקאמרי ליה
רבי יוסי אשת גיסו
דליכא למימר תנאה הוא
ל"ת כנשואין דפוסל ע"י
אחרים פוסל ע"י עלמו
ארוסת גיסו ד"י כ"ה
למימר תנאה ה"ל
דלזיל ארוסתו וגיסו הא
דלזיל אשתו וגיסו:

גליין הש"ס
גב' כלאשת איש ושריא
ליה וכו' - עין לעיל ג'
פ"ב מ"ה עד אחד
ולקמן קו ע"א מ"ה
ב"ט דף ק"ו ע"א מ"ה
מן מתמחה:

ס"א אין כ"ז

ס"א ט

